

การศึกษาสภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พิชณุโลก
อุตรดิตถ์

A Study of Educational Measurement and Evaluation Conditions of
Schools under the Secondary Educational Service Area Office
Phitsanulok Uttaradit

วินัย ทาพันธ์¹ และอดุลย์ วงศ์ศรีคุณ²
Winai Thaphan and Adul Wangsrikoon

Received: March 21, 2022

Revised: May 12, 2022

Accepted: May 14, 2022

DOI: 10.14456/jra.2022.108

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิชณุโลก อุตรดิตถ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการใช้ตารางประมาณค่าของเครซีและมอร์แกน ทำการสุ่มโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิตามจังหวัดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่กระจาย ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 52 คน และครูกลุ่มงานบริหารงานวิชาการ 52 คน รวมทั้งสิ้น 104 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิชณุโลก อุตรดิตถ์อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการ

เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ รองลงมา ด้านการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คณิตวิเคราะห์ และเขียน และด้านการวัดผล ประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำสำคัญ: สภาพการดำเนินงาน, การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

Abstract

The objective of this research article was to study the conditions of the educational measurement and evaluation of schools under the Secondary Educational Service Area Office Phitsanulok Uttaradit. It was a quantitative research. A questionnaire was distributed to a sample obtained by using Crazy and Morgan's estimation tables. Stratified Random Sampling was performed by province to obtain distributed data. It consisted of 52 school administrators and 52 teachers in academic administration group, a total of 104 people. The instrument used in this research was a 5-level estimation scale questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation. The results of the research revealed that the conditions of educational measurement and evaluation of schools under the Secondary Educational Service Area Office Phitsanulok Uttaradit were at the highest level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was learning measurement and evaluation aspect according to learning groups and the aspect with the lowest average was the measurement and evaluation of desirable characteristics. When considering all aspects, it was found that the average was at the highest level in all aspects. The learning measurement and evaluation according to learning groups were the highest average in order, followed by measurement and evaluation of reading, analytical thinking and writing, and measurement of desirable characteristics.

Keywords: Operating Conditions, Educational Measurement and Evaluation, Educational Service Area Office

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า สร้างพลเมืองของชาติ ให้มีความแข็งแกร่งชาตินิยมในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นฐานสร้างบุคลากรของชาติให้มีความรู้พื้นฐาน เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และอยู่ในสังคมได้อย่างยั่งยืน มีสันติสุข สามารถที่จะต่อสู้กับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาพัฒนาคนให้ตีมีคุณภาพเป็นการศึกษาที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ดังนั้นจุดเน้นที่เป็นตัวสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพของประชากรของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นคือ การจัดการศึกษาที่จะให้ความรู้แก่ประชาชนของประเทศ คุณภาพของประชากรที่ดีจึงจำเป็นต้องเริ่มจากการศึกษาที่ดี เมื่อใดที่ประชากรของประเทศมีการศึกษาที่เหมาะสมแล้ว ก็จะนำความรู้ความสามารถของตนเองมาใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดการศึกษาจึงมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาเต็มตามศักยภาพมีความรอบรู้ ทักษะ การคิด วิเคราะห์ และมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนดังกล่าวไม่อาจบรรลุได้โดยสมบูรณ์ได้จากการสอนแบบแยกส่วนและกับการวัดและประเมินผลเรียนรู้ของผู้เรียนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จึงเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสู่การพัฒนาผู้เรียน เพราะครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการประเมินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผลจากการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเป็นพื้นฐานสำหรับตัดสินใจของครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเป็นข้อมูลสารสนเทศย้อนกลับที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา ปรับปรุงวิธีสอน การใช้สื่อการสอน แบบเรียน รวมทั้งหลักสูตรในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อยู่บนหลักการการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะงานวัดผลประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของงานวิชาการ และเป็นส่วนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งมีความเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกฝ่ายดังนั้นสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแลและดำเนินการในการบันทึกข้อมูลของผู้เรียน เช่น ประวัตินักเรียน ประกอบด้วย ประวัติส่วนตัว ที่อยู่ ประวัติการ

เรียน ผลการเรียนรู้ ดังนั้น งานวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำข้อมูลให้เป็นระบบเกิดความคล่องตัว และพร้อมที่จะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวัดผลและประเมินผลเป็นงานที่มีความละเอียดซับซ้อนและต้องใช้ความถูกต้องแม่นยำสูงเพื่อความถูกต้อง จากประเด็นปัญหาดังกล่าวทำให้สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการได้ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากในระบบงานมีข้อมูลจำนวนมากมีผู้รับผิดชอบงานน้อย ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผลที่กล่าวมาแนวทางหนึ่งที่น่าคิดว่าจะได้ผลดี คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้เกิดความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูล ประหยัดเวลา รวดเร็ว ป้องกันความผิดพลาดที่เกิดขึ้น และลดภาระในการจัดทำเอกสารของบุคลากรในสถานศึกษาในการวัดผลและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งจะเป็นกระจายอำนาจให้สถานศึกษาได้กำหนดระบบ วิธีการ เกณฑ์ และดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษาของตนเอง และเพื่อให้การบริหารการประเมินผลการเรียนรู้และดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจะต้องกำหนดระบบงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษาให้ครอบคลุมภารกิจทั้งหมดโดยกำหนดให้มีการดำเนินงานเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องโดยตลอด ตั้งแต่ต้นจนเสร็จบริบูรณ์ รวมทั้งมีการนำผลการดำเนินงานไปปรับปรุง พัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป็นระเบียบข้อ ก้ากับการปฏิบัติในส่วนที่ต้องมีผลเกี่ยวข้องกับกฎหมาย พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบในภารกิจต่าง ๆ อย่างชัดเจนโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (กรมวิชาการ, 2545)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผลซึ่งเป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแนวคิดใหม่มีจุดเน้นที่การประเมินพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย ผู้เรียนเป็นผู้กระทำมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ มีการจัดแสดง จัดทำผลงาน ซึ่งเป็นหลักฐานการประเมิน การประเมินจึงต้องยึดหลักการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้เรียนในแต่ละช่วงเวลา การวัดและการประเมินการเรียนรู้จึงเป็นจุดเน้นที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอน (ไตรรงค์ เจนการ, 2550) และเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการประเมินผลซึ่งให้ความสำคัญกับหลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผลที่ต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน ส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกันโดยจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เจริญเติบโตถึงขีดสูงสุดของแต่ละบุคคล ถ้าบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน ผู้บริหารทุกระดับ รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง มองเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวร่วมกันก็จะเป็นการเริ่มต้นที่ดีของการวางแผนนโยบายและการปฏิบัติใด ๆ เพื่อการปฏิรูปการประเมินผลที่จะมีผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง (ชรินทร์ เจริญไชย, 2557) นอกจากนี้การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มีความตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) สูงเนื่องจาก ผลการประเมินสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริง

การประเมินเน้นการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนในระหว่างเรียนโดยสอนไปประเมินไปซึ่งไม่เน้นการใช้แบบทดสอบ แต่พิจารณาจากกระบวนการทำงานและผลงานเป็นหลัก การเรียนการสอนและการประเมินผลดำเนินควบคู่ไปด้วยกันเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ด้วยเครื่องมือและวิธีการ หลากหลายทำให้ไม่ต้องตัดสินผู้เรียนด้วยการใช้การสอบปลายภาคเพียงครั้งเดียว อาจจะไม่ สะท้อนสภาพจริงของผู้เรียน (ทิพย์เกสร กัมปนาถ, 2558)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์มักเกิดปัญหาในการวัดผลและประเมินผลในด้านการบันทึกข้อมูลนักเรียนเพราะมีข้อมูลจำนวนมาก ปัญหาการติด 0, ร, มส ของนักเรียน ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการแจกแบบ สอบถาม (Questionnaire) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 57 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 52 แห่ง ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่าของเครซี่และมอร์ แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยสุ่มโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิตามจังหวัดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่กระจาย ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 52 คน และครูกลุ่มงานบริหารงานวิชาการ 52 คน รวมทั้งสิ้น 104 คน ตามจำนวนที่ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยลำดับแรก คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ($\bar{X} = 4.55$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาตามรายด้านตามค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยลำดับแรก คือ ข้อ 2 สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ถูกต้อง เหมาะสม ครบคลุมทุกด้าน (ปพ.4-ปพ.9) ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ ข้อ 8 สถานศึกษานำเสนอผลการประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.57$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษากำกับติดตาม การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ($\bar{X} = 4.50$)

2. ด้านการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยลำดับแรก คือ ข้อ 5 สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนที่ถูกต้อง เหมาะสม ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมา คือ ข้อ 6 สถานศึกษานำเสนอผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.59$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษาดำเนินการ วัดผลและประเมินผลการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.47$)

3. ด้านการวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยลำดับแรก คือ ข้อ 8 สถานศึกษานำเสนอผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมา คือ ข้อ 2 สถานศึกษาประชุม วางแผนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อยภาคเรียน ละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4 สถานศึกษาดำเนินการ วัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.44$)

4. ด้านการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยลำดับแรก คือ ข้อ 8 สถานศึกษากำกับ ติดตาม การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมา คือ ข้อ 4 สถานศึกษาดำเนินการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 4.57$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษากำกับ ติดตาม การวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.47$)

5. ด้านการวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยลำดับแรก คือ ข้อ 4 สถานศึกษาประมวลผลการทดสอบวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคนทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ ข้อ 7 สถานศึกษาออกหลักฐานการจบการศึกษาที่แสดง ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติตามระเบียบของกระทรวง

ศึกษาธิการ ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษาจัดทำระบบทะเบียนเก็บข้อมูลงานวัดผลประเมินผล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติที่สามารถสืบค้น นำข้อมูลมาใช้ได้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.45$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ ผู้วิจัยอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญของการวิจัยรายละเอียด ดังนี้

สภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน มีการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลตามแนวปฏิบัติการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีมาตรฐานที่มีการวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างมีระบบ และยังคงปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิเชษฐ์ สมชัย (2551) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานฝ่ายทะเบียนวัดผล มีความคิดเห็นต่อสภาพ การดำเนินงานวัดผลประเมินผลตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของราณี บุญมี (2546) พบว่า ครูปฏิบัติการสอน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวัดผลและการประเมินผล ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ดังนี้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า สภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ถูกต้อง เหมาะสม ครอบคลุมทุกด้าน (ปพ.4-ปพ.9) สถานศึกษานำเสนอผลการประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตาม การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระอย่างชัดเจน และเป็นแบบแผนเดียวกันทั้งสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย โดยเน้นให้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผล ตามแนวปฏิบัติของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวัดผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ความบันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็น

ทางการและไม่เป็นทางการ โดยการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้น ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียน การสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด และสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจง น้อยทอง (2548) พบว่า สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ทั้ง 2 กลุ่ม ตามหลักสูตรของสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น ครูผู้สอนต้องจัดทำแผนการเรียนรู้ และแนวทางการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เลือกวิธีการประเมิน ที่สอดคล้องกับภาระงาน/กิจกรรมที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติการวัดและประเมินผล ต้องประกอบด้วย การประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และการประเมิน เพื่อตัดสินผลการเรียน นอกจากนี้การประเมินผลต้อง ดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลาย จากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติของวิชา และระดับช่วงชั้นของผู้เรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน พบว่า สภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม สถานศึกษานำเสนอผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง สถานศึกษากำกับ ติดตามการวัดผลและประเมินผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน สถานศึกษาได้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผล ตามแนวปฏิบัติของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการกำหนดมาตรฐานการวัดผลประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่าน อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว แล้วนำมาคิดสรุปเป็นความรู้ ความเข้าใจของตน ความสามารถ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนสร้างสรรค์งานจากเนื้อหาสาระของเรื่อง ที่อ่าน และสามารถถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นด้วยการเขียนสื่อความ โดยคณะกรรมการที่สถานศึกษาจัดตั้งขึ้นจะกำหนด มาตรฐานและแนวทางการวัดผลประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจง น้อยทอง (2548) พบว่า ในการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คณะกรรมการประเมิน ทำการตรวจสอบ และประเมินผู้เรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนตามวิธีการและเครื่องมือ ที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน สื่อความอย่างเหมาะสม ครบถ้วนตามศักยภาพที่แท้จริงแล้วรายงานให้คณะกรรมการดำเนินการ รับทราบผล อย่างต่อเนื่อง แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ ดำเนินการซ่อมเสริม ปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนในส่วนที่ไม่ผ่านการประเมิน

ด้านการวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า สภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษานำเสนอผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง สถานศึกษาประชุม วางแผน ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สถานศึกษาปรับปรุง การวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกปีการศึกษา สถานศึกษาได้กำหนดการวัดผล และประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของแต่ละสถานศึกษาไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และได้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผล ตามแนวปฏิบัติของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่สถานศึกษา กำหนดขึ้นจากคณะกรรมการโดยการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินเชิง วินิจฉัยทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยใช้เครื่องมือ ที่หลากหลาย เช่น การสังเกต สัมภาษณ์หรือการรายงานตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจง น้อยทอง (2548) พบว่า ครูผู้สอนต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวม ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเป็นการ ประเมินวินิจฉัย เพื่อการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริม ทั้งนี้ควรประสานสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันประเมิน สถานศึกษาจะได้นำไปกำหนดแผนกลยุทธ์ในการ ปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้เป็นไป ตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ใน การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาต้องจัดทำร่วมกับชุมชน โดยคำนึงถึง วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของชุมชนที่ จะต้องมีการปลูกฝัง จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่น ๆ ให้แก่ผู้เรียน เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ด้านการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า สภาพการดำเนินงาน การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามราย ด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษากำกับ ติดตาม การพัฒนาเครื่องมือวัดและ ประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาดำเนินการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สถานศึกษาจัดทำเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกกิจกรรม สถานศึกษาได้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผล ตาม แนวปฏิบัติของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ วัดผลประเมินผลกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ตามที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ แนวปฏิบัติการดำเนินงานการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่า แนว

ทางการวัดผลประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถ ของตนเองตามความถนัดและความสนใจให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวม ของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และ สังคม โดยมีกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน การประเมินการผ่านกิจกรรมจะใช้การเวลาการเข้าร่วม กิจกรรมและการผ่านจุดประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกรินทร์ สีมหาศาล (2546) ที่กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนในทุกช่วงชั้น การศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัดและความสนใจ ให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การดำเนินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เหมาะสม และผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมินช่วงชั้น

ด้านการวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ พบว่า สภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาประมวลผลการทดสอบวัดผล และประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนทุกคนทุกปีการศึกษา สถานศึกษาออกหลักฐานการจบการศึกษาที่แสดง ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับชาติ สถานศึกษาได้มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผล ตามแนวปฏิบัติ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชาติ ตามที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ แนวปฏิบัติการดำเนินงานการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติถือเป็นภาระ ความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่ จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตาม ศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตาม สภาพปัญหาและความต้องการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกรินทร์ สีมหาศาล (2546) ที่กล่าวว่า ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ระดับชาตินั้นสถานศึกษาจะต้องเตรียมผู้เรียนให้เข้ารับการประเมินด้วยความ เข้าใจและตระหนัก ถึงความสำคัญของการประเมินระดับชาติ ให้ความร่วมมือในการประเมิน เต็มความสามารถ และ ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินอย่างเคร่งครัด และ สอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจง น้อยทอง (2548) พบว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชาติ จะประเมินด้วยวิธีการ เครื่องมือประเมินมาตรฐานระดับชาติ โดยสถานศึกษาจะต้อง ดำเนินการวางแผนพัฒนา ส่งเสริม กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ พยายามพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาสภาพการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยลำดับแรก คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เมื่อพิจารณารายด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ถูกต้อง เหมาะสม ครอบคลุมทุกด้าน (ปพ.4-ปพ.9) สถานศึกษานำเสนอผลการประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกำกับ ติดตาม การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

2. การวัดผลและประเมินผลการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผลและประเมินผลการอ่านคติวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนที่ถูกต้อง เหมาะสม สถานศึกษานำเสนอผลการประเมินการอ่านคติวิเคราะห์และเขียนต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง สถานศึกษากำกับ ติดตามการวัดผลและประเมินผลการอ่านคติวิเคราะห์และเขียน

3. การวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษานำเสนอผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง สถานศึกษาประชุมวางแผนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สถานศึกษาปรับปรุงการวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกปีการศึกษา

4. การวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษากำกับ ติดตาม การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาดำเนินการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง สถานศึกษาจัดทำเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกกิจกรรม

5. การวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาประมวลผลการทดสอบวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคนทุกปีการศึกษา สถานศึกษาออกหลักฐานการจบการศึกษาที่แสดง ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

ตามระเบียบของ กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สภาพการดำเนินงานวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาที่มีระดับมากที่สุดนั้น ควรส่งเสริมกิจกรรมในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ การประเมินคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ในระดับสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่ดียิ่งขึ้น ในสถานศึกษาทุกแห่ง
2. สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ที่ส่งผลต่อการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลายและมีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
3. เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา คุณภาพงานการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ และให้มีความสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นำผลการวิจัยไปปรับใช้กับสถานศึกษาในเรื่องของการวัดผลและประเมินผลของครูและงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์
2. นำผลการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาการดำเนินงานการวัดผลประเมินผลทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- ชรินทร์ เจริญไชย. (2557). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูในการประเมินตามสภาพจริงโดยประยุกต์ใช้การประเมินแบบเสริมสร้างพลังอำนาจ*. (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไตรรงค์ เจนการ. (2550). *เครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐาน.
- ทิพย์เกสร กัมปนาท. (2558). *การวัดและประเมินผลการศึกษา*. เชียงใหม่: อินฟอร์ เมชั่น.
- บรรจง น้อยทอง. (2548). *การพัฒนาแนวทางปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิเชษฐ์ สมชัย. (2551). *สภาพการดำเนินการวัดผลประเมินผลตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ราณี บุญมี. (2546). *ประสิทธิผลการบริหารงานการวัดผลและประเมินผลโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). *กระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.

